

Kommentit Omnibus I -ehdotusta koskevaan U-kirjelmäluonnokseen

EU8, EU23 ja EU10 jaostot ovat pyytäneet 27.3.2025 kommentteja valmistelevaansa U-kirjelmäluonnokseen, joka koskee Euroopan komission Omnibus I -ehdotusta. Finanssivalvonta lausuu Omnibus I -ehdotuksen kestävyysraportointia koskevasta osuudesta.

Finanssivalvonta pitää Omnibus I -ehdotusta pääosin kannatettavana ja tukee sääntelyn yksinkertaistamista ja hallinnollisen taakan vähentämistä. Finanssivalvonta kannattaa komission ehdotusta, jolla kestävyysraportin laatimisen määräaika lykätään siten, että toisen ja kolmannen aallon yhtiöiden raportit laaditaan 1.1.2027 ja sen jälkeen alkavista tilikausista.

Soveltamisala

U-kirjelmäluonnoksessa kannatetaan komission ehdotusta kestävyysraportointidirektiivin soveltamisalan supistamisesta siten, että velvoitteen piiriin kuluisi nykyistä suppeampi yritysjoukko. Finanssivalvonta kannattaa soveltamisalan supistamista seuraavin poikkeuksin.

Finanssivalvonnan näkemys on, että Omnibus I -ehdotuksen mukainen vähennys kestävyysraportoinnin piirissä olevien yhtiöiden lukumäärässä vaikuttaa arvopaperimarkkinoiden sijoittajansuojaan sitä heikentävästi sekä aiheuttaa haasteita finanssisektorille, kun se saisi vertailukelpoisia kestävyystietoja vain hajanaiselta joukolta yhtiöitä. Finanssisektorin toimijat tarvitsevat näitä tietoja paitsi omaan raportointiinsa myös ESG-riskienhallintaansa.

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että kestävyysraportointisääntelyn lähtökohtana oli yhdenmukaisen, vertailukelpoisen ja luotettavan tiedon saaminen etenkin sijoittajien tarpeeseen. Omnibus I -ehdotuksen toteutuessa, sijoittajilla ei olisi käytössään tietoja kaikkien listayhtiöiden kestävyysasioihin liittyvistä olennaisista kestävyysteemoista, niihin liittyvistä mahdollisuuksista ja riskeistä, tai yhtiöiden ilmastonmuutokseen liittyvästä siirtymäsuunnitelmasta. Vaikka osa listayhtiöistä raportoisivat vapaaehtoisesti kestävyystietojaan, tiedot eivät välttämättä olisi vertailukelpoisia.

Tällä hetkellä CSRD-sääntely koskee kaikkia hieman yli 150 listayhtiötä. Tooteutuessaan Omnibus I -ehdotus pienentäisi CSRD-raportoinnin piirissä olevien listayhtiöiden lukumäärää 60 prosentilla. Finanssivalvonnan alustavan arvion mukaan esimerkiksi vaikutukset päälistan raportijien lukumäärään olisivat merkittäviä ja kaikki kiinteistösektorin listayhtiöt jäisivät CSRD-raportoinnin ulkopuolelle. Kiinteistösektori on monella tapaa keskeinen toimiala; kiinteistöt ovat sijoituskohteita ja kiinteistöjen osuus kokonaispäästöistä on merkittävä. Kolmas esimerkki toimialasta, jolla raportoitvien

listayhtiöiden lukumäärä vähenisi merkittävästi on teknologiasektori, jossa muutos olisi lähes 70 prosenttia.

Finanssivalvonta toteaa, että arvopaperimarkkinasääntelyä sovelletaan yleensä kaikkiin listayhtiöihin, kuten on esimerkiksi taloudellisen raportoinnin osalta; kaikki päälistayhtiöt raportoivat IFRS-säännösten mukaisesti, eikä yhtiön kokoa ole katsottu riittäväksi kriteeriksi sulkea osa listayhtiöistä IFRS-raportoinnin ulkopuolelle.

Lisäksi Finanssivalvonnan mielestä ehdotettu henkilöstömäärä kokoraja-arvona on ongelmallinen. Arvopaperimarkkinoiden näkökulmasta kyseinen määrittely poikkeaa muista yleisesti käytössä olevista yrityskokomääreistä ja vaikuttaa sattumanvaraiselta, kun lopputuloksena raportoinnin ulkopuolelle jäisi listayhtiöitä, joiden ympäristö- tai sosiaaliset vaikutukset saattavat olla suuria. Näin ollen yksinomaan työntekijöiden lukumäärään perustuva raja ei Finanssivalvonnan mielestä ole riittävä.

Finanssivalvonta ehdottaakin, että kaikkien päälistayhtiöiden tulisi olla kestävyysraportoinnin piirissä. Pakollinen kestävyysraportointi voisi kuitenkin olla listayhtiön koon mukaan kevennettyä, jolloin kevennetyn raportoinnin piirissä oleviin listayhtiöihin voisi soveltaa listaamattomille yhtiöille asetettavaa henkilöstölukumäärän raja-arvoa. Kevennetyn kestävyysraportoinnin piirissä olevat listayhtiöt voisivat käyttää vapaaehtoista raportointistandardia eli Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs. Finanssivalvonnan arvio on, että Omnibus I -ehdotukseen sisältyvä 1000 työntekijän kokoraja-arvo voisi soveltua ei-listattuihin yhtiöihin.

Yhteys kestävästä rahoituksen tiedonantoasetukseen

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että EU:n työsuunnitelmassa kestävästä rahoituksen tiedonantoasetuksen (Sustainable Finance Disclosure Regulation) päivitys on aikataulutettu kuluvaan vuoden viimeiselle neljännekselle. Finanssivalvonnan näkemys on, että ESRS-standardien yksinkertaistaminen ja selventäminen tulisi tehdä samanaikaisesti kestävästä rahoituksen tiedonantoasetuksen päivityksen kanssa, jotta voidaan varmistua niiden sisältöjen harmonisoinnista.

Finanssivalvonta toteaa, että Omnibus I -ehdotukseen sisältyviin taksonomiaraportoinnin muutosehdotuksiin ei voi ottaa kantaa ennen kuin kestävästä rahoituksen tiedonantoasetuksen päivityksen tarkemmat tiedot ovat saatavilla. Riippuen kestävästä rahoituksen tiedonantoasetukseen tulossa olevista muutoksista Finanssivalvonta ei sulje pois mahdollisuutta, että taksonomiaraportointi koskisi suppeampaa joukkoa yhtiöitä kuin muu kestävyysraportointi.

Vaikutukset pankkisektoriin

U-kirjelmäluonnoksessa kiinnitetään huomiota siihen, ettei kestävyysraportointia koskevassa komission muutosehdotuksessa ole huomioitu finanssialaa sekä ehdotettujen muutosten yhteyttä rahoitusmarkkinalainsäädännön velvoitteisiin ja siten finanssialan tietotarpeita kattavasti. U-kirjelmäluonnoksessa todetaan edelleen, että ehdotetuilla muutoksilla ei tulisi merkittävästi vaikeuttaa finanssialan mahdollisuutta täyttää sujuvasti sitä sitovia EU-lainsäädännöstä tulevia velvoitteita.

Finanssivalvonta pitää hyvänä, että U-kirjelmäluonnoksessa on kiinnitetty asiaan huomiota. Finanssivalvonta haluaa tuoda esiin muutamia käytännönvaikutuksia. Jos ehdotettu raportointiraja toteutuisi, 2/3 suomalaisista pankeista jäisi CSRD-raportoinnin ulkopuolelle. Pankkien tulee kuitenkin laatia vakavaraisuussäntelyn mukainen ESG-riskien olennaisuusarviointi ja siirtymäsuunnitelma, joiden pohjana ei jatkossa olisi varmennettuja kestävyysraportointitietoja.

Pankkien kestävyysraportoinnin laatu myös kärsisi, kun 90 % pankkien vastapuolista ei enää olisi kestävyysraportoinnin piirissä. Pankkien tulisi kerätä tieto vastapuolista muuta kautta, joka aiheuttaisi pankeille myös lisää kustannuksia.

CSRD-raportoinnin kattavuuden pieneneminen vaikuttaisi myös siihen, miten eri viranomaistahot pystyvät arvioimaan suomalaisten yritysten kestävyystavoitteita ja niiden toteutumista. Finanssivalvonnan mahdollisuudet CSRD-tietojen hyödyntämiseen pankkien riskiarvioinnissa heikentyvät, kun pankkien vastapuolista saatava tieto vähenee. Samalla myös pankkien viranomaisraportoinnin kehittämiseen tulee viivästyksiä ja mahdollisia epäsuoria supistuksia, joka edelleen vaikuttaa valvontaan.

ESRS-standardien yksinkertaistaminen ja selventäminen

U-kirjelmäluonnoksessa lähtökohtaisesti kannatetaan komission ehdotusta kestävyysraportointistandardien yksinkertaistamisesta ja selventämisestä siten, että kestävyysvaikutusten tunnistamisen kannalta olennainen sisältö säilyy.

Myös Finanssivalvonta pitää kannatettavana, että ESRS-standardien sisältöä yksinkertaistettaisiin ja selvennettäisiin hallinnollisen taakan keventämiseksi. On tarpeen, että ESRS-standardien tietovaatimuksia karsitaan, selkeytetään ja yksinkertaistetaan. Kun muutosten tarkempaa sisältöä laaditaan, Finanssivalvonta pitää kuitenkin tärkeänä, että sijoittajien ja finanssialan tarpeet yhtiöiden kestävyystietojen osalta huomioidaan.

Digitaalinen merkintä

Digitaalinen merkintä ei ole osa Omnibus I -ehdotusta, mutta Finanssivalvonta haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota asiaan. Digitaalisen merkinnän toteuttaminen on selkeä hallinnollinen taakka, jota tulisi suhteuttaa siitä

Pääomamarkkinoiden valvonta

28.3.2025
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2025/557

saatuihin hyötyihin. Mikäli raportoivien yhtiöiden määrä vähenee, tietojen digitalisoinnin hyödyt vähenevät vastaavasti.

Tekninen kommentti

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että U-kirjelmäluonnoksesta saattaa saada kuvan, että myös ensimmäisen aallon yhtiöiden kestävyysraportointia oltaisiin lykkäämässä kahdella vuodella (s. 5, ensimmäinen kappale). Näin ei kuitenkaan ole, vaan ensimmäisen aallon yhtiöt ovat jo raportoineet tai ovat raportoimassa vuodelta 2024 ja jatkavat raportointia voimassa olevan direktiivin mukaisesti, kunnes direktiivin muutos hyväksytään.

FINANSSIVALVONTA

Armi Taipale
osastopäällikköNiina Turri
johtava asiantuntija

Jakelu

EU-10 jaoston kirjallinen menettely